

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Svk/9/2021
Identifikačné číslo spisu: 8018200491
Dátum vydania rozhodnutia: 27. apríla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Michal Matulník
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:8018200491.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: Pozemkové spoločenstvo Urbár Štrba, so sídlom Školská 18, Štrba, IČO: 423 800 22, právne zastúpeného JUDr. Marcelom Kohútom, advokátom so sídlom Nám. sv. Egídia 95, Poprad, proti žalovanému: Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Námestie mieru 3, Prešov, za účasti: 1. Hotely mládeže Slovakia, a.s., so sídlom Pražská 11, Bratislava, IČO: 31 347 771, zastúpeného Podhorský & Partners, s. r. o., so sídlom Ventúrska 1, Bratislava, IČO: 46 962 000, 2. ASH, s.r.o., so sídlom Krmanova 1, Košice, IČO: 31 732 330, zastúpeného JUDr. Marián Prievozník, PhD., advokát, s.r.o., so sídlom Krmanova 1, Košice, IČO: 47 239 573, 3. I. W. N., bytom Y. XX, Š. - P. Š., 4. I. I. N., G., bytom Y. XX, Š. - P. Š., (ďalší účastníci 3., 4. sú právni nástupcovia po nebohom I. N., zomrelom XX. C. XXXX, naposledy bytom Y. XX, Š. - P. Š.), 5. RYSY, s.r.o., so sídlom Horská 16, Štrba - Tatranská Štrba, IČO: 36 000 426, 6. Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor, so sídlom Partizánska 31, Poprad, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-PO-OOP6-2018/0022251-01-LIM zo dňa 05. júna 2018, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 6S/71/2018-168 zo dňa 26. mája 2020, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 6S/71/2018-168 zo dňa 26. mája 2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 6S/71/2018-168 zo dňa 26. mája 2020 podľa § 191 ods. 1 písm. e/ a f/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. OU-PO-OOP6-2018/0022251-01-LIM zo dňa 05. júna 2018 a rozhodnutie Okresného úradu Poprad, pozemkový a lesný odbor č. OU-PO-PLO-2018/000516-059-MI zo dňa 22. januára 2018 vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

2. Napadnutým rozhodnutím č. OU-PO-OOP6-2018/0022251-01-LIM zo dňa 05. júna 2018 žalovaný ako príslušný orgán postupom podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v rozhodnom znení (ďalej len „správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Okresného úradu Poprad, pozemkový a lesný odbor č. OU-PO-PLO-2018/000516-059-MI zo dňa 22. januára 2018, ktorým tento v konaní podľa § 9 ods. 3 v súčinnosti s § 11 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „reštitučný zákon“) rozhodol, že spoluvlastníkom spoločných nehnuteľností a podielov na majetku Pozemkového spoločenstva Urbár Štrba (žalobca) nevydáva nehnuteľnosti a nepriznáva právo na náhradu za nehnuteľnosti pôvodne zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. 370 za časť parcely mpč. XXX/X - pasienok Švorcov kút o výmere 6 91 40 m² - v katastri nehnuteľností súčasť pozemkov C-KN parcela č. XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, S. XXXX/XX zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Š., ku ktorým právo oprávnených osôb zaniklo.

3. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, 2, § 13 ods. 1 reštitučného zákona, § 37 ods. 1, 2, § 42a zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pozemkových úpravách“), ako aj príslušných ustanovení SSP a dospel k záveru o dôvodnosti podanej správnej žaloby.

4. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že žalovaný správny orgán nedostatočne zisťoval skutkový stav, ktorý bol nevyhnutný na riadne posúdenie veci a zároveň skutkový stav, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia je v rozpore s administratívnym spisom a nemá v ňom oporu.

5. Dal do pozornosti, že základnými predpokladmi úspešného domáhania sa reštitučného nároku je uplatnenie nároku na pozemkovom úrade v zákonom ustanovenej lehote, v uvedenom prípade do 31. decembra 1993 podľa § 42a ods. 1 zákona o pozemkových úpravách. Uviedol, že reštitučný zákon, ani zákon o pozemkových úpravách výslovne neupravujú, ktoré dôkazy je nevyhnutné pripojiť k uplatnenému nároku. Z ustanovenia § 9 reštitučného zákona vyplýva, že nárok uplatní oprávnená osoba na pozemkovom úrade a zároveň vyzve povinnú osobu na vydanie nehnuteľnosti. Ak k dohode o vydaní nehnuteľností nedôjde do 60 dní od podania výzvy, rozhodne o vlastníctve oprávnenej osoby k nehnuteľnosti pozemkový úrad. Nakoľko predpokladom na úspešné uplatnenie reštitučného nároku je preukázanie tej skutočnosti, že reštitučného nároku sa domáha oprávnená osoba, ktorá je občanom Slovenskej alebo Českej republiky, má tam trvalý pobyt a ktorej pôda, budovy alebo stavby patriacej k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo iné právnické osoby v období od 25. februára 1948 do 01. januára 1990, z uvedeného je možné konštatovať, že tieto skutočnosti mali byť oprávnenými osobami aspoň tvrdené. Zdôraznil však, že nie je možné urobiť záver, že oprávnená osoba, ktorá uvedené skutočnosti tvrdí, avšak ich nepreukázala v konaní, nakoľko nedisponuje uvedenými listinnými dôkazmi, neuniesla dôkazné bremeno. Je povinnosťou správneho orgánu, ktorý disponuje oprávneniami a má v kompetencii žiadať iné orgány verejnej správy o súčinnosť, dôkazy označené oprávnenými osobami získať a nezaťažovať subjekty práva dôkazným bremenom v šikanóznom rozsahu.

6. Z administratívneho spisu mal preukázané, že žalobca podaním podľa § 9 reštitučného zákona zo dňa 23. júna 1992, adresovaným Pozemkovému úradu Poprad, vedeným pod sp.zn. 1957/1992, podal návrh na vydanie nehnuteľnosti, a to pasienok- Štorcov kút, parcela č. XXX/X, vložka č. 2499 vo výmere 2 134 780 m² v katastrálnom území Š., ktoré prešli na Poľnohospodárske družstvo Štrba na základe rozhodnutia Okresného národného výboru, poľnohospodárskeho odboru, v Poprade č. 4229/62-Jk zo dňa 30. júla 1962. Z predmetného podania je zrejmé, čoho sa oprávnené osoby domáhali, na základe akého právneho úkonu došlo k odňatiu pôdy, a v akom období k odňatiu pôdy došlo. Krajský súd zároveň poukázal na tú skutočnosť, že rozhodnutie Okresného národného výboru, poľnohospodárskeho odboru, v Poprade č. 4229/62-Jk zo dňa 30. júla 1962 je súčasťou

administratívneho spisu (čl.306) a vyplýva z neho, že spoločnosť Bývalých urbarialistov v Štrbe bola medziiným aj pozemnoknižným vlastníkom parc. č. XXX/X zapísaným v zápis. č. 370 kat. územia obce Š. a Jednotné roľnícke družstvo v Štrbe sa stalo právnym nástupcom poľnohospodárskeho nehnuteľného majetku tejto spoločnosti. V zmysle uvedeného rozhodnutia došlo k odňatiu vlastníctva pôvodným vlastníkom bez náhrady.

7. Ohľadom splnenia zákonnej podmienky, že reštitučný nárok podľa § 9 reštitučného zákona si môže uplatniť iba oprávnená osoba podľa § 4 predmetného zákona, krajský súd uviedol, že tento nárok v mene oprávnených osôb mohol byť uplatnený aj prostredníctvom spoločného zástupcu v zmysle § 37 ods. 2 zákona o pozemkových úpravách, resp. prostredníctvom splnomocnenca, pričom z administratívneho spisu bolo zistené, že bývalí urbarialisti a obyvatelia obce Štrba založili Združenie (ďalej len „ZBUOŠ“) podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní, pričom ich cieľom bolo obnoviť reálny výkon vlastníckych práv bývalých štrbských urbarialistov a ich právnych nástupcov k predmetu ich vlastníctva, t.j. k majetku združeného podľa ich spoluvlastníckych podielov v bývalom Spolku štrbských urbarialistov, ktorý bol zrušený zákonom SNR č. 2/1958 Zb. o úprave pomerov a obhospodarovaní spoločne užívaných lesov bývalých urbarialistov, komposesorátov a podobných útvarov (ďalej len „zákon č. 2/1958 Zb.“) a jeho vykonávacími predpismi, a to tak, aby boli opäť zdrojom príjmov pre nich a pre obec Štrbu. V zmysle Stanov predmetného Združenia bol výkonným orgánom Výbor Združenia, ktorý prejednával a schvaľoval otázky činnosti Združenia, splnomocňoval svojich členov na konania v jednotlivých veciach týkajúcich sa Združenia vo vzťahu k iným právnym subjektom a orgánom štátnej moci a správy, pričom na prvom svojom zasadaní členovia Výboru spomedzi seba zvolili predsedu Združenia. Predseda Združenia bol ich štatutárnym zástupcom a zastupoval Združenie navonok v konaní s inými právnymi subjektmi, mal právo podpisu a na právne úkony týkajúce sa vlastníckych zmien nehnuteľného majetku Združenia potreboval predseda predchádzajúci súhlas valného zhromaždenia. Výbor Združenia dňa 29. apríla 1992 zvolil ako predsedu ZBUOŠ I. C.. Z výpisu zo správy volebnej komisie Valnému zhromaždeniu ZBUOŠ, konaného dňa 26. apríla 1992 (uvedený deň bol v zmysle listinných dôkazov nachádzajúcich sa v administratívnom spise označený ako deň konania Znovuobnovujúceho Valného zhromaždenia) je zrejmé, že účasť na Valnom zhromaždení predstavovala z 560-ich oprávnených osôb 292 osôb, čo bolo 52,1 %. Podpisový hárok z uvedeného zhromaždenia je súčasťou administratívneho spisu, avšak uznesenia, resp. obsah prejednávaných záležitostí a následne prijaté rozhodnutia neboli súčasťou doloženého spisového materiálu.

8. V súvislosti s uvedeným krajský súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžr/152/2016 zo dňa 23. augusta 2017, v ktorom tento uviedol: „Najvyšší súd Slovenskej republiky má za preukázané, že výbor združenia podal dňa 26. mája 1992 žiadosť o navrátenie vlastníctva k pôde na príslušný Obvodný pozemkový úrad v Malackách. Takto postupoval výbor združenia na základe poverenia oprávnených osôb odsúhlasenom na verejnom zhromaždení vlastníkov dňa 28. júna 1992, kde bolo väčšinou hlasov vlastníkov výboru združenia udelené oprávnenie na uplatnenie nárokov na vydanie nehnuteľností podľa zákona č. 229/1991 Zb. Je nesporne preukázané z prezenčnej listiny z verejného zhromaždenia vo veci uplatnenia reštitučného nároku na navrátenie pôdy konaného dňa 28. júna 1992, že sa ho zúčastnila a svoju účasť podpisom potvrdila väčšina majiteľov podielov. Je teda jednoznačné, že oprávnené osoby (reštituenti) konajúc podľa zákona č. 229/1991 Zb. splnomocnili súhlasom majiteľov väčšiny podielov výlučne na uplatnenie nároku na navrátenie vlastníctva výbor združenia.“ V uvedenom rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež vyslovil: „Vychádzajúc z teórie práva platí, že vzťah medzi splnomocniteľom a splnomocnencom je zmluvným vzťahom. Dohoda o plnomocenstve môže byť uzavretá písomne, ústne, dokonca aj konkludentne. Plnomocenstvo je iba jednostranným právnym úkonom, ktorým zastúpený dáva správne orgánu na vedomie, že ho splnomocnenec je oprávnený zastupovať. Podľa § 17 ods. 3 Správneho poriadku „splnomocnenie treba preukázať písomným plnomocenstvom alebo plnomocenstvom vyhláseným do zápisnice. Správny orgán môže v nepochybných prípadoch od preukazu plnomocenstva upustiť.“ Ustanovenie § 17 ods. 3 Správneho poriadku nespája vznik oprávnenia na zastupovanie s udelením písomného plnomocenstva, určuje iba to, že splnomocnenie treba „preukázať“ písomným plnomocenstvom alebo plnomocenstvom vyhláseným do zápisnice. Podľa odbornej literatúry (Kolektív autorov: Správne konanie komentár k správne poriadku.

Tlačová, edičná a propagačná služba, Bratislava 1969, s. 63) písomné plnomocnenstvo je možné nahradiť čestným vyhlásením. Plnomocnenstvo má iba deklaratórnu povahu. To, že neexistuje v písomnej podobe, neznamená, že vzťah zastúpenia neexistuje. Preukázané až následne neznamená, že zastupovanie v rozhodnej dobe neexistovalo. Správny poriadok neurčuje ani to, že písomné plnomocnenstvo je potrebné „vopred“ predložiť správne orgánu. Ak plnomocnenstvo bude predložené správne orgánu dodatočne, nedostatok písomného plnomocnenstva je zhojený a úkony, ktoré zástupca vykonal pred predložením písomného plnomocnenstva sú schválené účastníkom konania. Za písomné plnomocnenstvo je potrebné považovať aj akýkoľvek písomný prejav, ktorým účastník konania dáva najavo, že konkrétna osoba ho mohla a v akom rozsahu zastupovať. S poukazom na uvedené musí odvolací súd konštatovať, že správne orgánu boli predložené písomné prejavy, v ktorých oprávnené osoby vyhlásili, že výbor združenia je splnomocnený oprávnenými osobami na jednotlivé úkony“.

9. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/304/2009 zo dňa 21. apríla 2010 vyplýva „na uplatňovanie nároku na vydanie nehnuteľnosti a nárokov vyplývajúcich zo spoluvlastníctva v pozemkových úpravách určia oprávnené osoby (spoluvlastníci) spoločného zástupcu (spoločných zástupcov) a spôsob jeho konania; na to je potrebný súhlas majiteľov väčšiny podielov. Vzhľadom na uvedené teda urbárska spoločnosť ako právny predchodca navrhovateľa bola oprávnená v reštitučnom konaní podľa zákona o pôde vystupovať len ako zástupca oprávnených osôb na základe plnej moci svojich členov podľa § 37 ods. 3 zákona č. 330/1991 Zb.“

10. S ohľadom na uvedené vyslovil, že nie je možné sa stotožniť s právnymi závermi správneho orgánu, ktorý konštatoval, že reštitučný nárok si neuplatnili oprávnené osoby, ale ZBUOŠ, pričom uvedené združenie nespĺňa podmienky podľa § 4 reštitučného zákona. Mal za to, že na rozhodnutie o uplatnenom reštitučnom nároku je nevyhnutné, aby sa správne orgány najskôr vysporiadali so Stanovami ZBUOŠ, z ktorých vyplýva, že predmetné Združenie bolo zriadené za účelom obnovenia výkonu vlastníckeho práva bývalých štrbských urbarialistov a ich právnych nástupcov, ktoré bolo zrušené zákonom č. 2/1958 Zb. a vykonávanými predpismi. Taktiež z administratívneho spisu je zrejmé, kto bol v apríli 1992 jeho členom, teda kto bol viazaný Stanovami ZBUOŠ, a kto s nimi vyjadril súhlas. Vzhľadom na uvedené správny súd konštatoval, že v napadnutých rozhodnutiach správnych orgánov absentuje záver o tom, či združením sa oprávnených osôb v ZBUOŠ a súhlasom s ich Stanovami, tieto osoby neurčili predsedu Združenia za spoločného zástupcu podľa § 37 ods. 2 reštitučného zákona, resp., či tieto nespĺnomocnili predsedu Združenia na podanie žiadosti o navrátenie pôdy podľa reštitučného zákona.

11. Krajský súd poukázal aj na tú skutočnosť, že v administratívnom spise sa zároveň nachádza aj podanie žalobcu zo dňa 10. novembra 1992, adresované Pozemkovému úradu Poprad, v zmysle ktorého si žalobca uplatnil nárok na vydanie aj ďalších nehnuteľností podľa § 9 reštitučného zákona. Z uvedeného podania vyplýva, že súčasťou podania sú aj stanovky Združenia bývalých urbarialistov obce Štrba s registráciou, rozhodnutie odboru poľnohospodárstva a lesného hospodárstva rady ONV v Liptovskom hrádku, kópie vložiek z pozemkovej knihy č. 330, 366, 371, 473 a výzvy na uzatvorenie dohody o vydaní nehnuteľnosti. Taktiež obsahom administratívneho spisu je aj podanie žalobcu, ktorým si uplatnil nárok na vydanie ďalších nehnuteľností, zo dňa 14. decembra 1992, pričom z uvedeného podania je zrejmé, že jeho prílohami sú výpisy z pozemkovej knihy - stav k roku 1964, kópie prehlásení oprávnených osôb a zoznam oprávnených osôb ku dňu 13. decembra 1992. Krajský súd však konštatoval, že uvedené listinné doklady nie sú v súčasnosti súčasťou súdu predloženému administratívneho spisu. Pokladal za nevyhnutné poukázať na fakt, že o vyššie uplatnených nárokoch oprávnených osôb bolo rozhodnuté rozhodnutiami Okresného úradu v Poprade č.k. 370/2001-dr.Ne zo dňa 8. marca 2001, č.k. 371/2001-dr.Ne zo dňa 9. marca 2001, č.k. 1230/2001-dr.Ne zo dňa 15. augusta 2001, č.k. 1499/2001-dr.Ne zo dňa 4. októbra 2001, č.k. 42/2002-dr.Ne zo dňa 8. januára 2002, č.k. 43/2001-dr.Ne zo dňa 8. januára 2002, č.k. 2887/763/2005-dr.Ne zo dňa 16. októbra 2005, č.k. 2886/763/2005-dr.Ne zo dňa 17. októbra 2005, pričom v odôvodnení uvedených rozhodnutí dospel správny orgán k záverom o splnení podmienok na priznanie reštitučného nároku osobám zastúpeným ZBUOŠ. Konkrétne v rozhodnutí Okresného úradu v Poprade, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, č. 1828/99-dr. Hy zo dňa 14. septembra 1999 správny

orgán konštatoval, že podielníci, bývalí urbárski spolumajitelia Štrba vytvorili spoločenstvo ZBUOŠ s cieľom uplatniť vlastnícke práva. Stanovy tohto združenia boli registrované Ministerstvom Slovenskej republiky pod č. VVS/1-900/2948 dňa 24. septembra 1990. Následne pozemkové spoločenstvo bolo registrované podľa § 40 zákona o pozemkových úpravách v znení účinnom od 26. augusta 1993 a napokon registrované podľa § 31 zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách (ďalej len „zákon č. 181/1995 Z.z.“). Na uplatňovanie vlastníckych a užívacích práv a náhrad postupom podľa § 37 a § 42a zákona o pozemkových úpravách boli predložené doklady o členských schôdzach podielnikov a zoznam občanov - vlastníkov. Členská schôdza podielnikov splnomocnila na zastupovania I. C.. Z uvedeného vyvodil, že súčasťou administratívneho spisu boli predložené doklady o členských schôdzach podielnikov a zoznam občanov- vlastníkov, pričom krajský súd konštatoval, že v administratívnom spise predloženom správny orgánom tieto listinné dôkazy absentujú. S poukazom na uvedené považoval súd správny orgán predložený administratívny spis za neúplný, keďže z jednotlivých rozhodnutí správneho orgánu vyplýva, že tento vychádzal z dokladov o členských schôdzach podielnikov, z ktorých mal preukázané, že predseda ZBUOŠ zastupoval oprávnené osoby, v mene ktorých podal žiadosť o vydanie pozemkov podľa reštitučného zákona, pričom následne po uplynutí viac ako desiatich rokov uvedené písomnosti v administratívnom spise absentujú, čo správny orgán pripočítal na ťarchu oprávnených osôb.

12. Krajský súd taktiež dal do pozornosti skutočnosť, že napriek existencii viacerých parciálnych rozhodnutí, ktorými boli oprávneným osobám, zastúpeným predsedom ZBUOŠ, priznané reštitučné nároky, nedošlo zo strany jednotlivých účastníkov konania k spochybneniu ich účasti v reštitučnom konaní ani k spochybneniu prejavu vôle smerujúcej k začatiu reštitučného konania a uplatnenia ich nárokov.

13. V súvislosti s absenciou listinných dokladov nachádzajúcich sa v administratívnom spise krajský súd poukázal aj na výzvu Pozemkového úradu Poprad na doplnenie podania zo dňa 13. marca 1995, prostredníctvom ktorej vyzval žalobcu, aby doplnil výpisy z majetkových podstát, keďže tieto sú neúplné a taktiež vyzval žalobcu, aby predložil rozhodnutia ONV. Z uvedenej výzvy však zároveň vyplýva, že správny orgán bola predložená zápisnica zo znovuobnovujúcej schôdze zo dňa 26. apríla 1992, ktorá neobsahovala prezenčnú listinu a z výpisu bolo zrejmé len to, koľko osôb sa valnej hromady zúčastnilo, v súvislosti s čím správny súd uviedol, že ani uvádzaná zápisnica nie je súčasťou administratívneho spisu, teda správny súd nebolo zrejmé, čo bolo predmetom tejto schôdze a aké závery na nej boli prijaté.

14. Ďalej uviedol, že listom zo dňa 31. októbra 1995 správny orgán vyzval žalobcu na predloženie dôkazov podľa § 42a ods. 1 zákona o pozemkových úpravách, a to dôkazu o spoluvlastníctve k nehnuteľnosti, akým je spoločná pozemnoknižná vložka, resp. individuálne pozemnoknižné vložky pôvodných spoluvlastníkov, a ak neexistujú, tak vierohodný záznam pôvodných spoluvlastníkov a ich podielov a zároveň dôkaz o splnení podmienok na uznanie za oprávnenú osobu (štátne občianstvo, trvalý pobyt, úmrtný list pôvodného spoluvlastníka, rodný list oprávnenej osoby,..), a to do 31. decembra 1995. Na uvedený list žalobca odpovedal podaním zo dňa 19. decembra 1995, v ktorom uviedol, že požadované materiály zaberajú niekoľko tisíc strán v origináli a je nákladné a náročné vyrobiť z nich kópie pre dokladovanie na správny orgán. ZBUOŠ čestne prehlásilo, že nižšie menované písomné materiály sa nachádzajú v priestoroch ZBUOŠ a sú pre potreby správneho orgánu kedykoľvek k dispozícii. Medzi vymenovanými listinami sa nachádzali aj pozemnostné hárky pôvodných vlastníkov s konkrétnou výmerou a podielom voči celkovej výmere, terajšou oprávnenou osobou a vzťahom k pôvodnému vlastníkovi, matričné údaje oprávnených osôb, zoznam terajších vlastníkov, splnomocnenie oprávnených osôb pre ich zastupovanie ZBUOŠ, zápisnica z ustanovujúceho valného zhromaždenia a písomné materiály o nadobudnutí nehnuteľností od bývalých vlastníkov-zemepánov. Uvedené prehlásenie bolo potvrdené aj Obecným úradom v Štrbe. Krajský súd vzhľadom na uvedené mal za to, že zo strany správneho orgánu nedošlo k špecifikovaniu dokladov, ktoré správny orgán od žalobcu požadoval, resp. ktoré potreboval za účelom rozhodnutia o uplatnenom reštitučnom nároku. Konštatoval, že bolo povinnosťou správneho orgánu konkrétne špecifikovať listinné doklady, resp. vykonať obhliadku miesta v zmysle § 21 správneho poriadku, ktoré ZBUOŠ označil ako miesto, kde sa nachádzajú listinné doklady a požiadať o vyhotovenie kópie

len tých dokladov, ktoré považoval za potrebné na vydanie rozhodnutia o uplatnenom nároku tak, aby postup správneho orgánu a povinnosti ukladané ZBUOŠ boli v súlade so zásadou hospodárnosti. Za danej situácie nemožno konštatovať, že žalobca si nesplnil povinnosť preukázať ním uplatnený nárok, ak reagoval správne mu orgánu na jeho výzvu tým, že uviedol, kde sa dokumenty nachádzajú, a že je v rozpore so zásadou hospodárnosti vyhotovovať kópie všetkých listinných dokladov, pričom umožnil správne mu orgánu do týchto listín nahliadnuť a vyhotoviť si potrebné odpisy, resp. fotokópie.

15. Z oznámenia správneho orgánu žalobcovi zo dňa 19. septembra 1996 vyvodil, že správny orgán pre ďalšie konanie považoval za potrebné spresniť identifikáciu na katastrálnom odbore tak, aby výmery zodpovedali údajom z pozemnoknižných vložiek, taktiež považoval za potrebné uzavrieť dohody o vydaní nehnuteľností s povinnými osobami na základe upravenej identifikácie, spracovať zoznam oprávnených osôb podľa § 4 reštitučného zákona s vykázanim pôvodných vlastníkov a s vyznačením spoluvlastníckych podielov podľa pozemnoknižných podkladov. Správny orgán zároveň uviedol, že určené spresnenie vlastníkov podielov urbárskeho majetku uľahčí prácu pri dedičských konaniach a pri usporiadaní vlastníctva podľa zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom. Z písomnosti správneho orgánu zo dňa 9. októbra 1997 nachádzajúcej sa v administratívnom spise je zrejmé, že správny orgán predvolal žalobcu pred správny orgán na deň 15. októbra 1997 o 9:00 za účelom riešenia uplatnených nárokov a splnenie požiadaviek správneho orgánu. Zo dňa 15. októbra 1997 sa však v administratívnom spise nenachádza žiadna zápisnica o výsledku tohto stretnutia. Následne však rozhodnutím Okresného úradu v Poprade, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, č.1828/99-dr.Hy zo dňa 14. septembra 1999 správny orgán rozhodol tak, že I. C. ako zástupca spoluvlastníkov a majiteľov podielov združených v združení Pozemkové spoločenstvo Urbár Štrba, splňa podmienky na priznanie nárokov podľa § 6 ods. 1 pís. d/ zákona tým, že došlo k odňatiu vlastníctva podľa zákona č. 81/1949 Zb. SNR o právnych pomeroch pasienkového majetku býv. urbárikov, komposesorátov a podobných právnych útvarov, a to nehnuteľností podľa prílohy 2 tohto rozhodnutia. K rovnakým záverom správny orgán dospel aj vo vyššie uvedených rozhodnutiach, a to rozhodnutiach Okresného úradu v Poprade č.k. 370/2001-dr.Ne zo dňa 8. marca 2001, č.k. 371/2001-dr.Ne zo dňa 9. marca 2001, č.k. 1230/2001-dr.Ne zo dňa 15. augusta 2001, č.k. 1499/2001-dr.Ne zo dňa 4. októbra 2001, č.k. 42/2002-dr.Ne zo dňa 8. januára 2002, č.k. 43/2001-dr.Ne zo dňa 8. januára 2002, č.k. 2887/763/2005-dr.Ne zo dňa 16. októbra 2005, č.k. 2886/763/2005-dr.Ne zo dňa 17. októbra 2005. Správny orgán podaním zo dňa 11. februára 2010 žiadal od Katastrálneho úradu v Prešove kópiu dokladov, a to LV č. XXXX ku dňu 24. júna 1991 v katastrálnom území Š., a ak list vlastníctva k tomuto dátumu nebol založený, tak žiadali o vyjadrenie kto bol k 24. júna 1991 vlastníkom nehnuteľnosti- parciel č. XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X S. XXXX/X, ktoré k 29. decembru 1992 boli už na LV č. XXXX. Zároveň žiadal aj o položku vykonaných zmien 214/92 z LV č. XXXX v katastrálnom území Š. a položky vykonaných zmien zo súčasného LV č. XXXX v katastrálnom území Š., a to VZ 681/96, Z 262/99 a rozhodnutie X285/01. Uvedené doklady boli Katastrálnym úradom v Prešove doručené správne mu orgánu. Následne správny orgán rozhodnutím č.k. 2011/051/1263-KJ zo dňa 30. mája 2011, ktoré bolo následne zrušené rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2Sp/21/2011-66 zo dňa 28. marca 2012, vyslovil, že spoluvlastníci spoločných nehnuteľností a podielníci na majetku Urbáru Štrba splňajú podmienky pre priznanie nárokov podľa § 6 ods. 1 písm. d/ reštitučného zákona tým, že došlo k odňatiu vlastníctva pôvodným vlastníkom bez náhrady postupom podľa zákona SNR č. 81/1949 Zb. o úprave právnych pomeroch pasienkového majetku bývalých urbárikov, komposesorátov a podobných právnych tvarov na základe rozhodnutia Pôdohospodárskeho odboru ONV v Poprade č. 4229/62-Jk zo dňa 30. júla 1962. Oprávneným osobám bola priznaná náhrada za pozemky, v rozhodnutí špecifikované v podieloch podľa zoznamu spoluvlastníkov, ktorý tvoril prílohu rozhodnutia. Po zrušení predmetného rozhodnutia správneho orgánu č.k. 2011/051/1263-KJ zo dňa 30. mája 2011 rozsudkom krajského súdu č.k. 2Sp/21/2011-66 zo dňa 28. marca 2012, v ktorom bola ako hlavný dôvod zrušenia preskúmaného rozhodnutia označená skutočnosť, že správny orgán sa nedostatočne zaoberal využitím jednotlivých častí pôvodnej mpč. 907/1 ako CKN podľa ich súčasného stavu, preto mu bola uložená povinnosť zabezpečiť k písomnej identifikácii jednotlivých parciel aj grafickú identifikáciu, prípadne geometrický plán, z ktorých by bolo možné úplne a presne zistiť ako sú využívané, resp. zastavané časti pôvodnej mpč. a na základe zistených skutočností posúdiť splnenie, resp. nesplnenie účelu vydania pôvodnej parcely mpč. 907/1 nielen ako celku, ale aj podľa jej častí,

správny orgán následne v administratívnom konaní vykonával úkony za účelom zabezpečenia grafickej identifikácie parciel.

16. Následne však správny orgán prvého stupňa vydal rozhodnutie, ktoré bolo potvrdené žalovaným, ktorým spoluvlastníkom spoločných nehnuteľností a podielnikov na majetku Pozemkového spoločenstva Urbár Štrba nevydal nehnuteľnosti a nepriznal právo na náhradu za nehnuteľnosti pôvodne zapísané v pozemnoknižnej vložke č. 370 časť parcely mpč. XXX/X- pasienok Švorcov kút o výmere 69140 m²- v katastri nehnuteľností súčasť pozemkov CKN parcela č. XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Š., ku ktorým právo oprávnených osôb zaniklo, a to z dôvodu, že tieto osoby nepreukázali, že sú oprávnenými osobami podľa § 4 reštitučného zákona, a že na uplatnenie reštitučného nároku splnomocnili predsedu Združenia bývalých urbarialistov obce Štrba v lehote do 31. decembra 1993 a taktiež, že v lehote do 31. decembra 1995 boli správne orgánu doručené dôkazy podľa § 42a ods. 1 zákona o pozemkových úpravách.

17. Krajský súd k uvedeným skutočnostiam dodal, že ako bolo vyššie konštatované správny orgán nedostatočne zisťoval skutkový stav a na základe tohto vydal vo veci rozhodnutie. Mal za to, že ZBUOŠ podalo v zákonom ustanovenej lehote návrh na vydanie pozemkov podľa reštitučného zákona, z ktorého vyplývalo kto, voči komu, akej veci sa domáha a čo navrhuje (náležitosti podľa § 19 ods. 1 správneho poriadku). V návrhu bolo označené rozhodnutie, na základe ktorého došlo k odňatiu pôdy bez náhrady. Z uvedených informácií bol správne orgánu zrejмый predmet konania. Bolo povinnosťou správneho orgánu v zmysle § 32 ods. 1 správneho poriadku ustáliť zoznam oprávnených osôb, teda zistiť, kto boli bývalí urbarialisti v Štrbe, ktorým boli odňaté pozemky na pozemnoknižnej parc. č. XXX/X zapísanej v zápis. č. 370 kat. územia obce Š. a či osoby, ktoré v čase založenia ZBUOŠ boli členmi Združenia, boli zároveň aj oprávnenými osobami v zmysle § 4 reštitučného zákona. V súvislosti s uvedeným bude úlohou správneho orgánu riadne identifikovať pôvodný subjekt (jednotlivých pôvodných urbárikov), od ktorého jednotliví členovia ZBUOŠ odvádzajú svoje nástupníctvo (obdobne pozri náleží Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 150/2018 zo dňa 06. decembra 2018). Keďže správny orgán nezisťoval a neidentifikoval mená pôvodných urbárikov, chýba v napadnutých rozhodnutiach zásadný podklad, ktorý by umožňoval správne orgánu vysporiadať sa s otázkou právneho nástupníctva, a tým aj existenciou podielového spoluvlastníctva členov pozemkového spoločenstva k sporným pozemkom. Záver žalovaného o tom, že oprávnené osoby si neuplatnili svoj nárok v zákonom stanovenej lehote sa preto javil správne orgánu minimálne predčasný a zároveň aj zmätočný. Taktiež vyslovil, že po vrátení veci bude úlohou správneho orgánu zistiť zoznam pôvodných urbárikov, porovnať ho so zoznamom členov ZBUOŠ v čase ustanovujúcej schôdze dňa 26. apríla 1992 a na základe uvedených zistení dospieť k záveru, či osoby, ktoré splnomocnili predmetné združenie, boli oprávnenými osobami podľa § 4 reštitučného zákona, a ak dospeje k záveru, že sa jednalo o oprávnené osoby, bude jeho úlohou rozhodnúť o uplatnenom nároku týchto osôb.

18. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd s poukazom na § 167 SSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

II.

19. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

20. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

21. Tvrdil, že v napadnutom rozhodnutí sú podrobne uvedené dôvody, ktoré ho viedli ku konštatovaniu, že žalobca nesplnil podmienku uvedenú v § 42a zákona o pozemkových úpravách, podľa ktorej právo oprávnených osôb uvedených v § 37 ods. 1, 2 nezanikne, ak ho na obvodnom pozemkovom úrade uplatnia v lehote do 31. decembra 1993. Uviedol, že lehoty na predkladanie písomných dôkazov o uplatnenom práve sa spravujú všeobecnými predpismi o správnom konaní,

dodávajúc, že dôkazy možno obvodnému pozemkovému úradu predložiť najneskôr do 31. decembra 1995, inak právo zanikne. Na to poukázal na opakované výzvy správneho orgánu prvého stupňa, resp. jeho právnych predchodcov na predloženie dôkazov o uplatnenom práve (reštitučnom nároku). Zároveň dodal, že žalobca listom zo dňa 19. decembra 1995 uviedol, že listiny potrebné na posúdenie uplatneného nároku sú k dispozícii v jeho sídle. Podotkol, že uvedený list bol doručený správneému orgánu 12 dní pred koncom lehoty na predloženie písomných dôkazov, zakotvenej v § 42a zákona o pozemkových úpravách, pričom z listu žalobcu nevyplýval záujem túto lehotu dodržať a táto napokon dňa 31. decembra 1995 márne uplynula. Ďalej uviedol, že pokiaľ by bol uplatnený názor správneho súdu na zabezpečovanie dôkazov naznačený v napadnutom rozsudku, teda zisťovať ich miestnou ohliadkou, potom by správne orgány boli zahŕtené takýmto vyhľadávaním dôkazov na úkor iných oprávnených osôb v iných konaniach, čím by rozhodovacia činnosť bola výrazne obmedzená, ak nie znemožnená.

22. Za nesprávny označil záver krajského súdu o nedostatočne zistenom skutkovom stave vecí, ako aj jeho záver o rozpore skutkového stavu, z ktorého vychádzal v napadnutom rozhodnutí, s obsahom administratívneho spisu. Mal za to, že jeho postup bol presne opačný. Teda dostatočne zistil skutkový stav a správne skonštatoval, že písomné dôkazy predložené v relevantnom čase zo strany žalobcu predložené neboli a ani neexistuje o tom žiaden dôkaz. Doplnil, že dôvody, ktoré viedli právneho predchodcu správneho orgánu prvého stupňa ku konštatovaniu vo svojich rozhodnutiach, že boli splnené podmienky ustanovené na priznanie reštitučného nároku, nie sú žalovanému známe, keďže písomné dôkazy predložené neboli a žalobca nepredložil jediný dôkaz, že tak v minulosti urobil. Zastával názor, že pri vydávaní týchto rozhodnutí nebol zo strany vtedajšieho správneho orgánu dodržaný zákon, avšak s ohľadom na uplynulú dobu od ich vydania, nie je možné ich postup a vydané rozhodnutia v zmysle Správneho súdneho poriadku preskúmať. Nadväzujúc na uvedené zdôraznil, že pre žalovaného nebolo možné zotrvať na postupe, v ktorom prizná reštitučný nárok bez riadneho posúdenia písomných dôkazov o uplatnenom práve, nakoľko uvedený postup by bol v rozpore so zákonom.

23. Nesúhlasil ani s názorom krajského súdu, ktorý vyslovil, že správne orgány sa mali vysporiadať so stanovami ZBUOŠ ako žalobcu. Namietal, že na takéto konanie nie je relevantný dôvod. Dal do pozornosti, že v zmysle § 4 ods. 1 reštitučného zákona je oprávnenou osobou štátny občan Slovenskej republiky, ktorý má trvalý pobyt na jej území, a ktorého pôda, budovy a stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo iné právnické osoby v dobe od 25. februára 1948 do 01. januára 1990 spôsobom uvedeným v § 6 ods. 1. Z pohľadu zákona sú teda oprávnenými osobami fyzické osoby a to aj v prípade, že ide o osoby, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia § 37 ods. 1 a § 42a zákona o pozemkových úpravách. Vychádzajúc z uvedeného mal za to, že ak si oprávnené osoby zvolili na zastupovanie ZBUOŠ, je to prejav ich vôle, čo ich však nezabavuje ako oprávnené osoby povinnosti predkladať správneému orgánu dôkazy o uplatnenom nároku, napríklad aj prostredníctvom splnomocneného zástupcu. Ďalej namietal, že pokiaľ je zástupcom právnická osoba alebo konkrétne združenie, nie je povinnosťou správnych orgánov skúmať stanovy, zakladaciu listinu, či iný doklad preukazujúci vznik daného subjektu, ako ani skutočnosť, kto sú osoby, ktoré si založili takýto subjekt, prípadne skúmať, ktorí členovia ZBUOŠ sú oprávnenými osobami v zmysle zákona. Zakladajúci členovia môžu, ale nemusia byť totožní s oprávnenými osobami alebo ich právnymi nástupcami. Dôkazy o uplatnenom nároku, teda najmä zoznam pôvodných vlastníkov, ich právnych nástupcov spolu s listinami preukazujúcimi právny vzťah k pôvodným nehnuteľnostiam musia predložiť oprávnené osoby a nie je úlohou správnych orgánov lustrovať, ktorý z členov zastupujúceho subjektu je oprávnenou osobou, jeho právnym nástupcom, či iba členom takéhoto subjektu. Za absurdný označil názor správneho súdu, podľa ktorého mal správny orgán vykonať ohliadku miesta v zmysle § 21 správneho poriadku na mieste označenom žalobcom a požiadať o vyhotovenie kópií len tých dokladov, ktoré by považoval za potrebné. Súčasne označil za zákonnú povinnosť žalobcu v zákonom ustanovenej lehote, resp. na výzvu správneho orgánu predložiť v ustanovenej lehote požadované listiny, a to v origináloch alebo overených kópiách. Uviedol, že nečinnosť žalobcu nemôže ísť na ťarchu správneho orgánu, ktorý by mal tak aktívne suplovať činnosť a povinnosť žalobcu ako účastníka konania.

24. Ku záveru krajského súdu, ktorý vyslovil, že bude povinnosťou žalovaného zistiť zoznam pôvodných urbárikov, porovnať ho so zoznamom členov ZBUOŠ v čase ustanovujúcej schôdze a na základe toho určiť, či osoby ktoré splnomocnili predmetné združenie boli oprávnenými osobami, uviedol, že týmto krajský súd paradoxne žalovanému uložil to, o čo sa správny orgán márne roky snažil, a čo oprávnené osoby napriek opakovaným výzvam neurobili, čo následne viedlo k vydaniu žalobou napadnutých rozhodnutí. Teda nepredložili listiny, ktoré by preukázali ich nárok. Zotrval na názore, že členstvo v ZBUOŠ je vo vzťahu k oprávnenosti osôb z pohľadu zákona irelevantné a nie je potrebné ho skúmať, pretože oprávnenými osobami sú fyzické osoby a oprávnenou osobou môže byť aj ten, kto nie je členom ZBUOŠ a naopak, teda člen ZBUOŠ nemusí spĺňať podmienky zákona a nie je oprávnenou osobou.

25. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

26. Žalobca sa v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 30. marca 2021 v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom krajského súdu, považujúc ho za vecne správny a zákonný. Žalovaným v kasačnej sťažnosti uplatnený kasačný dôvod v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP nepokladal za naplnený. Mal za to, že tak žalovaný, ako aj správny orgán prvého stupňa svojim konaním odňali žalobcovi možnosť pred ním riadne konať. Rovnako tak im vyčítal, že nedostatočne a neúplne zistili skutkový stav veci, ktorého zistenie bolo potrebné pre rozhodnutie, a taktiež na základe vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň, že vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. Napokon namietal, že základ napadnutého rozhodnutia žalovaného je v rozpore s administratívnym spisom a nemá v ňom oporu. Taktiež tvrdil, že žalovaný, ako aj správny orgán prvého stupňa vydali rozhodnutia, ktoré sú v rozpore s vykonaným dokazovaním, sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a vykazujú do vysokej miery znaky arbitrárnosti. Súčasne mal za to, že správne orgány založili hodnotenie dôkazov na ľubovôli. Navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť v zmysle § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol. Zároveň žiadal uložiť žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

27. Účastník konania 1. obchodná spoločnosť Hotely mládeže Slovakia, a.s. v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 29. marca 2021 uviedol, že pokiaľ žalobca tvrdí, že v jeho prípade existuje nárok na reštitúciu na základe niektorého zo zákonných dôvodov uvedených v § 6 reštitučného zákona, je povinný tieto tvrdenia aj náležitým spôsobom preukázať, čo však žalobca nesplnil, hoci výziev zo strany žalovaného bolo v období rokov 1995 až 2017 celkovo sedem. Rovnako tak sa nestotožnil s názorom správneho orgánu, ktorý konštatoval potrebu vykonania obhliadky žalovaným, nakoľko k realizácii obhliadky správny orgán pristupuje pokiaľ je potrebné skúmať určitú vec. Taktiež uviedol, že krajský súd nesprávne posúdil § 42a zákona o pozemkových úpravách v súvislosti s povinnosťou žalobcu predložiť dôkazy žalovanému, pričom takýto postup nemá oporu v zákone. V tomto smere správny orgán nebol povinný vo veci vykonať dokazovanie, nakoľko dôkazné bremeno niesol žalobca. S ohľadom na uvedené sa stotožnil s kasačnou sťažnosťou podanou žalovaným a s jej dôvodmi. Preto navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne navrhol priznať žalovanému, ako aj ďalším účastníkom konania 1. až 6. právo na plnú náhradu trov konania.

28. Účastník konania 2. obchodná spoločnosť ASH, s.r.o. v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 22. marca 2021 uviedol, že s dôvodmi kasačnej sťažnosti súhlasí a považuje ju za dôvodnú. Za najzávažnejšiu vadu napadnutého rozhodnutia označil skutočnosť, na ktorú aj žalovaný poukazuje v kasačnej sťažnosti, že podľa § 4 ods. 1 reštitučného zákona môže byť oprávnenou osobou na reštitúciu len štátny občan Českej a Slovenskej Federatívnej republiky, ktorý mal trvalý pobyt na jej území, a ktorého pôda, budovy alebo stavby patriace k pôvodnej poľnohospodárskej usadlosti prešli na štát alebo iné právnické osoby v dobe od 25. februára 1948 do 01. januára 1990 spôsobom uvedeným v zákone, teda reštituentmi môžu byť len fyzické osoby. Nakoľko mal za to, že všeobecná správna žaloba bola podaná osobou, ktorá na jej podanie nebola oprávnená, vyjadril súhlas s návrhom

žalovaného, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 462 ods. 1 SSP a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

IV.

29. Vyjadrenia žalovaného, ako aj účastníkov konania 1., 2. ku kasačnej sťažnosti boli doručené žalovanému dňa 03. mája 2021 na vedomie.

V.

30. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

31. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 191 ods. 1 písm. e/ a f/ SSP zrušil rozhodnutie žalovaného č. OU-PO-OOP6-2018/0022251-01-LIM zo dňa 05. júna 2018 a rozhodnutie Okresného úradu Poprad, pozemkový a lesný odbor č. OU-PO-PLO-2018/000516-059-MI zo dňa 22. januára 2018 vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Okresného úradu Poprad, pozemkový a lesný odbor č. OU-PO-PLO-2018/000516-059-MI zo dňa 22. januára 2018, ktorým tento v konaní podľa § 9 ods. 3 v súčinnosti s § 11 ods. 2 reštitučného zákona rozhodol, že spoluvlastníkom spoločných nehnuteľností a podielov na majetku Pozemkového spoločenstva Urbár Štrba (žalobca) nevydáva nehnuteľnosti a nepriznáva právo na náhradu za nehnuteľnosti pôvodne zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. 370 za časť parcely mpč. XXX/X - pasienok Švorcov kút o výmere 6 91 40 m² - v katastri nehnuteľností súčasť pozemkov C-KN parcela č. XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, S. XXXX/XX zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Š., ku ktorým právo oprávnených osôb zaniklo.

32. Zásadnou otázkou, ktorú bolo v kasačnom konaní potrebné vyriešiť, bolo právne posúdenie veci krajským súdom, ktorý sa nestotožnil so závermi správnych orgánov, že žalobca v zmysle § 9 ods. 3 a § 11 ods. 2 reštitučného zákona nemá nárok na vrátenie nehnuteľností a nepriznáva sa mu nárok na náhradu za nehnuteľnosti pôvodne zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. 370 časť parcely mpč. XXX/X - pasienkov Švorcov kút o výmere 69140 m² - v katastri nehnuteľností súčasť pozemkov CKN parcela č. XXXX, XXXX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/., XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX zapísaných v liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území Š., ku ktorým právo oprávnených osôb zaniklo.

33. Z predloženého spisu krajského súdu, ktorého súčasť tvoril administratívny spisový materiál, kasačný súd zistil, že Pozemkovému úradu Poprad (právny predchodca správneho orgánu prvého stupňa) bolo dňa 15. júla 1992 doručené podanie, evidované pod č. 1957/92, označené ako „Uplatnenie nároku na vydanie nehnuteľností podľa § 9 zákona č. 229/1991 Zb. v znení zákona č. 93/1992 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku.“ Združenie bývalých urbarialistov obce Štrba, v zastúpení predsedom združenia uplatnilo podľa § 9 reštitučného zákona nárok na vydanie nehnuteľností, ktoré prešli bez finančnej náhrady na Jednotné roľnícke družstvo v Štrbe na základe rozhodnutia Okresného národného výboru poľnohospodárskeho odboru v Poprade č. 4229/62-Jk zo dňa 30. júla 1962 Zb., v zmysle nariadenia č. 11/49 Zb. SNR, č. 81/49 Zb. SNR, § 4 nar. č. 5/52 Zb. SNR. Ďalej bolo zo spisového materiálu zistené, že podľa výpisu z evidencie pozemkových spoločenstiev Obvodného pozemkového úradu Poprad č. 2008/2156/323 zo dňa 25. februára 2008 je Pozemkové spoločenstvo Urbár Štrba registrované v súlade s § 10 ods. 2 zákona č. 181/1995 Z.z ako subjekt bez právnej subjektivity. Pozemkové spoločenstvo Urbár Štrba bolo zapísané do registra pozemkových spoločenstiev s právnou subjektivitou, ku dňu 26. marca 2014.

34. Následne Pozemkový úrad Poprad v konaní pokračoval a výzvou č. 540/95 zo dňa 13. marca 1995 vyzval ZBUOŠ na doplnenie podania, pričom bol žiadateľ upozornený na lehotu, v akej má doplnenie

vykonať. Upozornením č. 18742/95 zo dňa 31. októbra 1995 bolo združenie opakovane vyzvané v zmysle § 42a ods. 1 zákona o pozemkových úpravách na predloženie dôkazov, preukazujúcich že ide o spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam, ako aj dôkazov o splnení podmienky uznania oprávnených osôb. Dňa 19. decembra 1995 bolo správne orgánu zo strany ZBUOŠ doručené „Prehlásenie pre pozemkový úrad v Poprade o existujúcich písomných materiáloch“, v zmysle ktorého malo ísť o materiály:

1. Pozemnostné vložky katastrálneho územia Š., Š. G., C. a E. (Majetková podstata „A“ a vlastníci „B“),
 2. Zbierky listín - kópie z Katastrálneho úradu - dedičské konania, kúpno predajné, darovacie a iné zmluvy pre prevod nehnuteľnosti,
 3. Pozemnostné hárky pôvodných vlastníkov s konkrétnou výmerou a podielom voči celkovej výmere, terajšou oprávnenou osobou a vzťahom k pôvodnému vlastníkovi,
 4. Pozemnostný hárok oprávnenej osoby s výmerou a podielom po pôvodnom vlastníkovi,
 5. Matrične údaje oprávnených osôb,
 6. Zoznam terajších vlastníkov s rodným číslom, miestom trvalého bydliska,
 7. Splnomocnenie oprávnených osôb pre ich zastupovanie ZBUOŠ,
 8. Zápisnicu z ustanovujúceho valného zhromaždenia,
 9. Dohody o odovzdaní užívania nehnuteľnosti: Dohoda o vydaní nehnuteľnosti medzi ZBUOŠ a Poľnohospodárskym družstvom Štrba, TANAP-om, Štátnymi lesmi závod Žilina, Štátnymi lesmi závod Poprad,
 10. Písomné materiály o nadobudnutí nehnuteľností od bývalých vlastníkov - zemepánov.
- Zároveň združenie prehlásilo, že ide o rozsiahlu zbierku dokumentov dosahujúcu niekoľko tisíc strán, tieto dokumenty sa nachádzajú v priestoroch ZBUOŠ a sú pre potreby pozemkového úradu kedykoľvek k dispozícii.

35. Taktiež z administratívneho spisového materiálu vyplýva, že dňa 30. mája 2011 bolo Obvodným pozemkovým úradom Poprad vydané rozhodnutie č. j. 2011/051/1263-KJ, ktorým nebolo oprávneným osobám, spoluvlastníkom spoločných nehnuteľností a podielníkom na majetku Pozemkového spoločenstva Urbár Štrba, zastúpených Ing. Pavlom Jenčíkom, predsedom pozemkového spoločenstva, proti povinnej osobe Hotely Mládeže Slovakia, a.s., priznané vlastnícke právo k pozemkom z dôvodu, že tie boli po prechode vlastníctva zastavané a bolo im v súlade s § 11 ods. 2 reštitučného zákona priznané právo na náhradu za nehnuteľnosť, pôvodne zapísanú v pozemnoknižných vložkách č. 370/2499, časť parcely mpč. XXX/X - parcela C-KN č. XXXX - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 377 m², parcela C-KN č. XXXX - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 78 m², parcela C-KN č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 2088 m², parcela C-KN č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 418 m², parcela C-KN č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 26 236 m², parcela C-KN č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 214 m², parcela C-KN č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 4 858 m², parcela C-KN č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 1 117 m², parcela C-KN č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere 27 m², parcela C-KN č. XXXX/X - ostatné plochy o výmere 1 189 m², parcela C-KN č. XXXX/XX - ostatné plochy o výmere 34 459 m². Predmetné rozhodnutie bolo po podanom opravnom prostriedku žalobcu zrušené rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 2Sp/21/2011-66 zo dňa 28. marca 2012 podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku a vec bola vrátená žalovanému na ďalšie konanie. V rozsudku súd konštatoval, že napadnuté rozhodnutie neaplikovalo dôsledne ustanovenia reštitučného zákona, neobsahovalo požadované náležitosti, nevychádzalo zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci, pričom odôvodnenie rozhodnutia nebolo dostatočne presvedčivé. Ďalej bolo v tejto veci správnym orgánom prvého stupňa vydané dňa 22. mája 2017 rozhodnutie č. OU-PP-PLO-2017/000452-043-MI, ktoré bolo následne zrušené odvolacím správnym orgánom rozhodnutím č. OU-PO-OOP4-2017/034124-03-LIM zo dňa 20. októbra 2017, a to z dôvodu procesných pochybení, keď Okresný úrad Poprad vo výzve na predloženie dokladov nepoučil žiadateľa o dôsledkoch nepredloženia požadovaných dokladov v určenej lehote.

36. V ďalšom konaní tak Okresný úrad Poprad listom zo dňa 04. decembra 2017 vyzval žalobcu na predloženie dokladov:
- plnomocnenstva oprávnených osôb k roku 1992 udelených I. C., vtedajšiemu predsedovi ZBUOŠ,

- zoznam pôvodných vlastníkov nehnuteľností, na ktoré bol uplatnený nárok,
- zoznam oprávnených osôb po pôvodných vlastníkoch, ak pôvodný vlastník zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho, spolu s príslušnými matričnými dokladmi, dedičskými rozhodnutiami, preukazujúcimi právne nástupníctvo po pôvodných vlastníkoch,
- zoznam dedičov po oprávnených osobách, pričom predložené zoznamy musia obsahovať vlastnícke podiely pôvodných vlastníkov a od nich sa odvíjajúce vlastnícke podiely oprávnených osôb a ich dedičov, v súlade s prv uvedenými dokladmi.

Zároveň správny orgán poučil účastníka konania o lehote 30 dní od doručenia výzvy, ako aj o tom, že ak nebudú menované doklady predložené správne orgánu, nárok na vydanie nehnuteľností nebude priznaný. Na to rozhodnutím zo dňa 04. decembra 2017, č. OU-PP-PLO-2017/000452-057-MI prerušil konanie. Na výzvu správneho orgánu žalobca požadované doklady nezaslal, ani inak nereagoval, na základe čoho správny prvýho stupňa vydal napadnuté rozhodnutie OU-PO-PLO-2018/000516-059-MI zo dňa 22. januára 2018, ktoré bolo na odvolanie žalobcu potvrdené preskúmaným rozhodnutím žalovaného č. OU-PO-OOP6-2018/0022251-01-LIM zo dňa 05. júna 2018 a podané odvolanie bolo zamietnuté. V napadnutom rozhodnutí žalovaný konštatoval, že ak žalobca napriek opakovaným výzvam neodstránil nedostatky podania spočívajúce v nepredložení písomných dôkazov o uplatnenom nároku tak, ako to ukladal § 42a zákona o pozemkových úpravách, a ako bol žalobca poučený správnym orgánom o povinnosti predložiť, a to splnomocnenie osôb, v mene ktorých mal I. C. uplatniť nárok, zoznam pôvodných vlastníkov, oprávnených osôb nehnuteľností, ktoré boli predmetom konania, zoznam oprávnených osôb po pôvodných vlastníkoch, ak títo zomreli, a to vrátane príslušných matričných dokladov potvrdzujúcich právne nástupníctvo. Zdôraznil, že tieto doklady správny orgán bez súčinnosti žalobcu nie je schopný zadovážiť sám. Vyslovil, že uvedené skutočnosti mali za následok prekludovanie lehoty v zmysle § 42a zákona o pozemkových úpravách a zánik práva.

37. Najvyšší správny súd, konfrontujúc kasačné dôvody s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ako i s obsahom administratívneho spisu konštatuje, že krajský súd v prejednávanej veci nevyhodnotil správne uplatnené dôvody nezákonnosti napadnutého rozhodnutia, keď dospel k záveru o nedostatočnom zistení skutkového stavu veci, ako aj o rozpornosti zisteného skutkového stavu s obsahom administratívneho spisu.

38. Preto nie je možné súhlasiť s krajským súdom v tom smere, že žalovaný, hoci mu bol známy predmet konania, opomenul povinnosť v zmysle § 32 ods. 1 správneho poriadku ustáliť zoznam oprávnených osôb, ako aj špecifikovať listinné doklady, resp. za týmto účelom vykonať ohliadku miesta podľa § 21 správneho poriadku.

39. Pre konanie okresného úradu o navrátení vlastníctva k pozemku alebo rozhodnutie o priznaní práva na náhradu podľa § 6 ods. 2 a 3 reštitučného zákona platia všeobecné predpisy o správnom konaní, teda ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení podľa § 5 ods. 3 reštitučného zákona.

40. Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

41. Vo vzťahu k uvedenému kasačný súd dáva do pozornosti, že povinnosť správneho orgánu zistiť skutočný stav veci je vyjadrením zásady materiálnej pravdy v správnom konaní. Proces získavania podkladov pre rozhodnutie v správnom konaní má niektoré špecifiká, najmä v porovnaní so súdnym konaním. Pritom nie je rozhodujúce, či ide o konanie začaté na podnet účastníka alebo na podnet správneho orgánu. Pri zisťovaní podkladov pre rozhodnutie sa správny orgán spravidla obmedzí na posúdenie predložených podkladov a ich podradenie pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy. Uvedené však nevyklučuje, ak to vyžaduje povaha veci alebo ustanovuje osobitný právny predpis, aby správny orgán nariadil aj ústne pojednávanie. Môže tiež vykonať aj ďalšie dôkazy.

42. Obstarávanie podkladov pre rozhodnutie ukladá zákon vo verejnom záujme správne orgánu. V súlade s právnou teóriou sa pri obstarávaní potrebných podkladov pre rozhodnutie uplatňujú dve

procesné zásady, ktorými sú zásada prejednávacia a zásada vyhľadávacia. Podstatu prejednávacej zásady predstavuje aktívna súčinnosť účastníkov pri získavaní potrebných poznatkov o rozhodujúcich skutočnostiach a je uplatňovaná v konaní začatom na základe podania návrhu účastníka (dispozičná zásada). V tomto prípade je neunesenie dôkazného bremena spojené s nepriaznivými dôsledkami pre účastníka konania. Naopak pri konaní, ktoré začal správny orgán z vlastného podnetu (zásada oficiality), povinnosť zistiť skutočný stav veci je vo verejnom záujme a dôkazné bremeno spočíva v plnom rozsahu na správnom orgáne (vyhľadávacia zásada). Teda žiaden z účastníkov takéhoto konania nie je procesne zodpovedný za to, či sa určitú skutočnosť podarí alebo nepodarí preukázať. Vychádzajúc z analýzy zásad upravených v správnom konaní, podľa ktorých rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (§ 32 ods. 2 správneho poriadku), ale aj účastník konania má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie (§ 33 ods. 1 správneho poriadku), a tiež účastník je povinný navrhnuť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe (§ 34 ods. 3 správneho poriadku), možno dospieť k záveru, že v správnom konaní ide o kombináciu uplatnenia oboch zásad, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak.

43. V nadväznosti na uvedené kasačný súd zdôrazňuje, že s povinnosťou správneho orgánu zistiť skutočný stav veci úzko súvisí aj zásada súčinnosti účastníka konania v správnom konaní, upravená v ustanovení § 4 ods. 1 správneho poriadku. Táto určuje kooperačnú povinnosť uvedených osôb so správnym orgánom. Taktiež z nej vyplýva, že účastník konania je povinný so správnym orgánom spolupracovať počas celého konania. Spolupráca účastníka konania so správnym orgánom podľa § 14 správneho poriadku je postavená na tom, aby účastník konania svojimi postupmi v priebehu konania nebránil riadnemu priebehu správneho konania a naopak, aby svojím konaním (úkonmi) vo veci napomáhal čo najskoršiemu vydaniu vecne správneho a zákonného rozhodnutia. Limitom tejto spolupráce sú limity vyplývajúce zo všeobecne záväznej právnej úpravy, príp. z princípov/zásad konania. Súčinnosť v priebehu „celého konania“ sa má vykladať tak, že sa týka aj odvolacieho konania, nielen prvostupňového konania, príp. iných konaní, v ktorých osoba vystupuje ako účastník konania (a to napr. aj v rámci aplikácie mimoriadnych opravných prostriedkov a pod.).

44. Uvedené právne úvahy vedú kasačný súd ku skúmaniu otázky rozloženia dôkazného bremena v reštitučnom konaní. Touto otázkou sa už zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku sp. zn. 3Sžo/204/2015 zo dňa 24. mája 2017 vyslovil: „V prvom rade je nevyhnutné poukázať na to, že vlastnícke tituly vymedzené v § 6 reštitučného zákona zákonodarca vymedzil ako reštitučné, t.j. kvalitatívne tak, že môžu byť na žiadosť oprávnenej osoby podrobené skúmaniu a pri zistení ich existencie a splnení ďalších podmienok môžu byť prelomené v prospech oprávnenej osoby na jej žiadosť vydaním rozhodnutia o vydaní nehnuteľností, výrokom o priznaní vlastníckeho práva. Skutočnosť, že vlastnícke tituly vymedzené v § 6 reštitučného zákona môžu byť na žiadosť oprávnenej osoby podrobené preskúmaniu nasvedčuje tomu, že práve doterajší vlastník, resp. jeho právny nástupca by mal znášať dôkazné bremeno, že jeho vlastnícky titul z obdobia rokov 1948-1989 zodpovedá skutočnému stavu. Z tohto dôvodu stav dôkaznej núdze nemožno pripočítať na ťarchu oprávnenej osoby.“

45. V danom prípade je však potrebné zdôrazniť, že u oprávnenej osoby (žalobca) sa nejedná o stav dôkaznej núdze, keď je zrejmé, a vyplýva to najmä z písomností adresovaných žalobcom správnemu orgánu prvého stupňa (list žalobcu zo dňa 19. decembra 1995), že žalobca tvrdí, že požadovanými listinnými dôkazmi disponuje, avšak ich nepredložil z dôvodu ich obsiahlosti.

46. Kasačný súd preto konštatuje, že spomínaná absencia poskytnutia súčinnosti zo strany žalobcu, má za následok porušenie prejednávacej zásady v tejto veci, keď žalobca, ktorý návrhom zo dňa 15. júla 1992 inicioval začatie reštitučného konania a zmysle § 4 ods. 1 správneho poriadku bol povinný predložiť správnemu orgánu dôkazy preukazujúce oprávnenosť jeho nároku, v dostatočnej miere neparticipoval na získavaní potrebných poznatkov o rozhodujúcich skutočnostiach, a tým si sám privodil nepriaznivé dôsledky v podobe nepriznania uplatneného nároku. Dôkazné bremeno teda ani v reštitučnom konaní nespočíva na pleciach správneho orgánu v absolútnej miere, pretože tento má len za splnenia podmienky aktívnej súčinnosti oprávnenej osoby v konaní možnosť riadne vyhodnotiť všetky rozhodujúce skutočnosti pre vydanie rozhodnutia vo veci samej.

47. Vo svetle uvedeného je preto potrebné vyhodnotiť aj záver krajského súdu, ktorý vyslovil, že za účelom získania dôkazov o uplatnenom reštitučnom nároku podľa § 42a ods. 1 zákona o pozemkových úpravách bolo povinnosťou správneho orgánu špecifikovať listinné doklady, resp. vykonať obhliadku miesta v zmysle § 21 správneho poriadku, keďže žalobca vo svojej odpovedi na výzvu správneho orgánu zo dňa 19. decembra 1995 uviedol, že požadované dôkazy sa nachádzajú v sídle ZBUOŠ a ide o tisíce strán.

48. V prvom rade kasačný súd dáva do pozornosti, že ohliadka je síce typickým dôkazným prostriedkom, pomocou ktorého správny orgán získava poznatky o dôležitej skutočnosti, ktorá má byť podkladom pre správne rozhodnutie, samotným cieľom vykonania ohliadky správnym orgánom však je oboznámenie sa s nejakým hmotným predmetom, alebo zistenie stavu nehnuteľnosti. Navyše ohliadka na mieste samom sa týka spravidla nehnuteľností. Neslúži teda na oboznámenie sa s listinnými dôkazmi.

49. S ohľadom na uvedené kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd pochybil, keď pokladal za splnenie si povinnosti žalobcu preukázať uplatnený nárok (namiesto predloženia potrebných dokladov) odpoveď žalobcu na výzvu žalovaného s uvedením, kde sa požadované dokumenty nachádzajú. Krajský súd navyše dodal, že by išlo o nehospodárny postup, ak by bol žalobca nútený vyhotovovať kópie všetkých listinných dokladov, keďže správny orgán mal možnosť do týchto nahliadnúť a vyhotoviť si potrebné odpisy, resp. fotokópie. Krajský súd tak opomenul, že týmto záverom presunul zákonnú povinnosť žalobcu na správny orgán, pričom tým nedocielil ani odstránenie nehospodárnosti, na ktorú poukázal, keďže v takomto prípade by musel náklady na vyhotovenie odpisov, resp. fotokópií znášať správny orgán, nakoľko listinné dôkazy, na predloženie ktorých bol žalobca vyzvaný, nevyhnutne musia byť súčasťou administratívneho spisu. Len samotné nahliadnutie do týchto listín v sídle žalobcu na rozhodnutie o uplatnenom nároku nepostačuje.

50. Naopak dôvodnou bola kasačná námietka žalovaného, ktorý tvrdil, že v napadnutom rozhodnutí sú podrobne uvedené dôvody, ktoré ho viedli ku konštatovaniu, že žalobca nesplnil podmienku upravenú v § 42a zákona o pozemkových úpravách. Žalovaný teda správne uzavrel, že žalobca napriek opakovaným výzvam neodstránil nedostatky podania, spočívajúce v nepredložení písomných dôkazov o uplatnenom nároku tak, ako to ukladal § 42a zákona o pozemkových úpravách, a ako ich uviedol Okresný úrad Poprad v poslednej výzve č. OU-PP-PL0-2017/000452-056 zo dňa 04. decembra 2017. Za takéto dôkazy označil najmä splnomocnenia osôb, v mene ktorých mal uplatniť nárok I. C., vtedajší predseda ZBUOŠ, ako aj zoznam pôvodných vlastníkov (oprávnených osôb) nehnuteľností, ktoré sú predmetom konania, a napokon aj zoznam oprávnených osôb po pôvodných vlastníkoch, ak títo zomreli, vrátane matričných dokladov potvrdzujúcich ich právne nástupníctvo. Je preto potrebné prisvedčiť záverom žalovaného, ktorý nemohol žalobcovi priznať uplatnený nárok, keď tento neposkytol aktívnu súčinnosť, bez ktorej si správny orgán sám nemohol potrebné doklady zabezpečiť, čo malo za následok preklúziu lehoty uvedenej v § 42 ods. 2 zákona o pozemkových úpravách a zánik práva.

51. V kontexte uvedeného je dôvodná aj ostatná kasačná námietka žalovaného, ktorý tvrdil, že nebol správny názor krajského súdu, že správne orgány sa mali vysporiadať so stanovami ZBUOŠ ako žalobcu, keďže s ohľadom na absenciu predloženia rozhodujúcich dokladov, nemá relevanciu tieto stanovy skúmať. Oprávnené osoby v zmysle reštitučného zákona si totiž síce môžu uplatniť svoj nárok aj prostredníctvom splnomocneného zástupcu, táto skutočnosť ich však nezbaňuje povinnosti predložiť správnemu orgánu dôkazy preukazujúce dôvodnosť ich nároku, či už priamo alebo prostredníctvom tohto splnomocneného zástupcu.

52. Vzhľadom na uvedené krajský súd jednoznačne pochybil, keď mal za to, že preskúmané rozhodnutia správnych orgánov je potrebné zrušiť pre nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj rozpor zisteného skutkového stavu, ktorý vzal orgán verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia, s administratívnym spisom.

53. Najvyšší správny súd preto z dôvodov uvedených vyššie považoval námietky žalovaného vznesené v kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu za relevantné na vyhoviecie jeho kasačnému návrhu, a preto pokiaľ krajský súd žalobe vyhovel, keď rozhodnutia správnych orgánov zrušil a vec žalovanému vrátil na ďalšie konanie, kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 1 v spojení s § 440 ods. 1 písm. g/ SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

54. Úlohou krajského súdu bude vec opätovne prejednať s tým, že vo vzťahu k obrane žalobcu je viazaný právnym názorom kasačného súdu. Kasačný súd tiež poznamenáva, že úprava konania o kasačnej sťažnosti podľa Správneho súdneho poriadku nedáva kasačnému súdu možnosť zmeniť vyhovujúce rozhodnutie krajského súdu tak, že žalobu zamietne.

55. V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne krajský súd aj o náhrade trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

56. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.